

Uw kenmerk:	Uw brief van: 18-09-2019	Zaaknummer:	Datum: 8-10-2019
Onderwerp: Reactie op uw advies m.b.t. het Transformatieplan 'Doen wat nodig is voor onze inwoners!'	Bijlagen:	Voor informatie: Meike Schrijver, tel.: (06) 1549 0972	

Geachte leden van de WMO-raad en de Adviesraad Werk en Inkomen,

We danken u hartelijk voor uw advies op het Transformatieplan 'Doen wat nodig is voor onze inwoners', dat wij op 18 september 2019 van u hebben ontvangen. In deze brief geven we u onze reactie. Wij sturen deze brief ook naar de gemeenteraad, zodat zij op de hoogte zijn van onze reactie.

Onze reactie

Wij zijn blij om te horen dat u het proces waarlangs dit transformatieplan tot stand is gekomen als zorgvuldig en positief hebt ervaren. En dat u ons uitgangspunt om het perspectief van onze inwoners centraal te stellen, deelt.

We zijn het met u eens dat het Transformatieplan nog een vrij algemeen karakter heeft. We hebben bewust gekozen voor een breed Transformatieplan waarin veel projecten staan met een onderzoekend karakter. We beseffen ons namelijk dat de transformatie in het sociaal domein een proces van lange adem is en we vinden het daarom belangrijk dat we zorgvuldig te werk gaan. Op deze manier kunnen we weloverwogen keuzes maken waarmee we goed passende ondersteuning kunnen bieden aan inwoners die dit nodig hebben op een manier die ook financieel toekomstbestendig is.

We beseffen ons dat dit extra investering aan de voorkant vraagt, maar zijn ervan overtuigd dat dit zich later terugbetaald. Daarnaast zitten er ook projecten en acties in het Transformatieplan die op de korte termijn concrete resultaten opleveren. Denk bijvoorbeeld aan het ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun mantelzorgers en aan het onder de loep nemen van multiprobleemhuishoudens.

Daarnaast is het Transformatieplan niet voor niets een ontwikkeldocument. Het plan wordt periodiek tegen het licht gehouden en bijgesteld waar nodig, bijvoorbeeld wanneer het brede beleidskader sociaal domein is vastgesteld. Hierdoor zal het algemene en onderzoekende karakter van het Transformatieplan steeds meer plaats maken voor gerichte keuzes en concrete maatregelen.

In uw advies gaat u nader in op de zes thema's van het Transformatieplan. Wij geven hieronder per thema onze reactie.

Thema 1: een gebiedsgerichte aanpak

In uw advies geeft u aan dat u onze keuze om meer integraal en wijkgericht te werken steunt, mits de focus gericht blijft op de meer kwetsbare, hulp- of zorgbehoeftige inwoners en de inhoud van de te leveren hulp. Vanuit het sociaal domein ligt onze focus inderdaad op onze kwetsbare inwoners die behoefte hebben aan zorg- en/of ondersteuning. We beseffen ons dat er in onze gemeente veel initiatieven zijn die eraan bijdragen dat inwoners zich langer zelfstandig kunnen redden, eventueel met ondersteuning van hun naasten. Denk bijvoorbeeld aan eetgroepen en actieve buurthuizen en MFA's die veel activiteiten organiseren. We koesteren deze initiatieven en de actieve inwoners die dit

mogelijk maken, en stimuleren de initiatieven waar mogelijk. We zijn ons er namelijk van bewust dat deze initiatieven het mede mogelijk maken dat we de inwoners die wel professionele ondersteuning nodig hebben, passende ondersteuning kunnen bieden.

U bevestigt in uw advies dat een evaluatie van de kernteams ook wat u betreft gewenst is. We starten met een verkennende ronde langs de verschillende kernteams om kennis te maken en kiezen voor een aanpak waarbij we o.a. plaatselijk belangen en inwoners betrekken. Hiermee geven we invulling aan uw oproep om deze evaluatie breed op te pakken.

Thema 2: een innovatief ondersteuningsaanbod

In uw advies geeft u aan dat u het niet wenselijk acht om te experimenteren met het hulp- en zorgaanbod, met name wanneer dit zomaar tot een uitbreiding zou leiden. We zijn met u eens dat deze experimenten niet automatisch mogen leiden tot een uitbreiding van het ondersteuningsaanbod, zeker vanwege de financiële uitdaging waar we voor staan. We kijken daarom per experiment kritisch wat het ons oplevert en hoe het bijdraagt aan onze uitgangspunten en randvoorwaarde. Daarnaast is het goed om te weten dat het experimenteren met innovatieve vormen van ondersteuning wat ons betreft niet altijd betekent dat we met nieuw ondersteuningsaanbod experimenteren. Het kan namelijk ook gaan om een aanpassing van het bestaande ondersteuningsaanbod.

Tenslotte geeft u bij dit thema aan dat het actief inzetten op het Right to Challenge wat u betreft geen prioriteit heeft, aangezien u ziet dat er al spontane Right to Challenge initiatieven ontstaan in onze gemeente. Het Right to Challenge is een recht van inwoners dat in de wet is verankerd. Daarom vinden we het van belang om hier wel actief mee aan de slag te gaan. Echter, wij onderschrijven ook dat het actief inzetten op Right to Challenge niet de hoogste prioriteit heeft. Dat is dan ook de reden dat we pas in het vierde kwartaal van 2020 willen starten met dit project. Daarbij delen we uw mening dat we oog moeten hebben voor hetgeen er al is. De initiatieven die al bestaan betrekken we daarom graag bij dit project.

Thema 3: inspelen op de vergrijzing

In uw advies geeft u aan dat een analyse van de dynamische ontwikkelingen met betrekking tot de toenemende vergrijzing u van groot belang lijkt. Dit sluit aan bij wat we met dit thema beogen.

Meer concreet geeft u in uw advies aan dat u ziet dat inwoners een leemte ervaren in ondersteuningsmogelijkheden tussen lichte en zware problematiek en dat er in deze zorg een grote uitdaging ligt om flexibel op wisselende hulpvragen in te kunnen spelen. We herkennen deze uitdaging en willen daar met dit thema graag op inzetten. Deels doen we dit door de behoeften en mogelijkheden van (toekomstig) senioren in kaart te brengen. We beseffen ons namelijk dat de senioren van de toekomst, niet dezelfde zijn als de senioren van nu of die van een aantal jaren geleden, en willen voorkomen dat we investeren in ondersteuningsmogelijkheden die onvoldoende aansluiten bij de behoeften en vermogens van de betreffende inwoners.

Ook met het ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun mantelzorgers spelen we in op dit vraagstuk. We zijn het met u eens dat dit ontmoetingscentrum de behoefte aan dagbesteding en ontlasting van het thuismilieu niet oplost, maar zijn er wel van overtuigd dat dit een goede eerste stap is. Het ontmoetingscentrum biedt de inwoner met (beginnende) dementie o.a. een luisterend oor en gezellige activiteiten. Daarnaast richt het ontmoetingscentrum zich ook bewust op de mantelzorger. Zij kunnen er bijvoorbeeld terecht voor een luisterend oor, een goed gesprek (met een professional of andere mantelzorgers) en ontspanning. Daarnaast doen we in het ontmoetingscentrum ook ervaringen op met wat werkt in de ondersteuning aan deze doelgroep. Deze ervaringen gebruiken we om de ondersteuning aan inwoners met (beginnende) dementie verder te ontwikkelen.

Thema 4: een sterke samenwerking met de juiste partners

Het is goed om te horen dat een nauwe samenwerking met de juiste partners op alle gebieden ook volgens u onontbeerlijk is. In uw advies benoemt u verschillende partijen met wie een samenwerking volgens u van groot belang is. We herkennen ons in deze partijen en nemen uw aanbevelingen mee in de verdere uitwerking van dit thema.

Thema 5: meer grip op de financiën

U vraagt zich in uw advies af waarom we onderzoek willen doen naar een (financieel) toekomstbestendige sociale werkvoorziening en geeft daarbij de volgende toelichting *‘volgens ons staat dat al geruime tijd op de agenda, maar kennelijk wil de overgang van SW-ers naar regulier of passend werk – ondanks speciale stimuleringsgelden – niet lukken’*.

In het onderzoek dat in het Transformatieplan wordt benoemd staat niet de vraag centraal hoe we (zoveel mogelijk) SW'ers naar regulier of passend werk kunnen begeleiden. Uiteraard doen we dit wanneer dit mogelijk is, maar we beseffen ons ook dat het gaat om kwetsbare inwoners voor wie het belangrijk is dat ze de juiste begeleiding krijgen en voor wie soms niet meer haalbaar is dan een beschutte werkplek. Tegelijkertijd zien we wel, zoals in het Transformatieplan staat beschreven, dat de financiële middelen die we voor de SW ontvangen sneller afnemen dan de kosten die we voor de SW maken. Daarom willen we door middel van dit onderzoek in beeld brengen wat de mogelijkheden zijn om de opbrengsten van de SW te verhogen of de kosten te verlagen. Het in eigen beheer uitvoeren van beschut werk, is een voorbeeld van één van de maatregelen die de afgelopen jaren in dit kader zijn genomen.

Daarnaast vraagt u zich in uw advies af hoe de monitoring op het sociaal domein tot nu toe gebeurde. Daarbij geeft u aan dat u aanneemt dat een monitoring op financiële inzet en resultaat en op maatschappelijke effecten al staande praktijk is.

Uiteraard monitoren we op dit moment ook al op de resultaten in het sociaal domein. We doen dit bijvoorbeeld middels de P&C cyclus en periodieke managementrapportages. Echter, we beseffen ons dat het sociaal domein een domein is met veel (financiële) ontwikkelingen en een relatief hoge mate van onvoorspelbaarheid. Daarom vinden we het van belang dat we ons monitoringssysteem verder door ontwikkelen en verfijnen.

Ook geeft u in uw advies aan het belangrijk te vinden dat de financiële middelen vanuit het sociaal domein ten goede komen aan efficiënte en goede cliëntenzorg. Daarom zou u graag zien dat we in het monitoringsysteem inzichtelijk maken welk deel van de middelen direct besteed wordt aan cliëntenzorg, en welk deel aan indirecte taken als overleg, administratie, interne organisatie, etc.

Wij zijn het met u eens dat het belangrijk is dat we vanuit het sociaal domein goede ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben, en dat de inzet van onze financiële middelen daaraan moet bijdragen. We begrijpen daarom uw wens om inzichtelijk te maken welk deel van de middelen besteed wordt aan directe ondersteuning van inwoners en welk deel aan indirecte taken. Tegelijkertijd raakt deze wens ook aan een dilemma. Wanneer we onze aanbieders namelijk vragen om uitgebreider te registreren welke tijd ze aan directe cliëntenzorg, reistijd, overleg, administratie, etc. besteden kan ons dat enerzijds meer inzicht opleveren. Anderzijds verhoogt het ook de administratieve lastendruk bij onze aanbieders. Zij moeten bijvoorbeeld in sommige gevallen hun registratiesysteem aanpassen, zodat wij de uitkomsten van verschillende aanbieders met elkaar kunnen vergelijken, en daarnaast is het uitgebreider registreren en rapporteren een extra administratieve handeling die ten koste gaat van de directe ondersteuning aan de inwoner. Daarnaast zijn er in regionaal verband onlangs juist schrapdagen georganiseerd om te inventariseren op welke manier we de administratieve lastendruk bij aanbieders kunnen verlichten.

We verwachten dat deze maatregel leidt tot een grotere administratieve lastendruk bij aanbieders, waardoor ze juist minder tijd aan directe cliëntenzorg kunnen besteden. Daarom leggen we hen deze verplichting niet op, maar zoeken we in plaats daarvan daarom naar alternatieve mogelijkheden. We gaan daarbij op zoek naar de juiste balans tussen het verkrijgen van meer inzicht op een manier die de administratieve lasten bij onze aanbieders en/of onze gemeentelijke organisatie zo min mogelijk extra bezwaard. We zien hiervoor bijvoorbeeld kansen in aankomende aanbestedingstrajecten waarbij we samen met aanbieders scherp willen kijken naar hun verantwoordingsverplichting.

Thema 6: een gemeentelijke organisatie die denkt vanuit de inwoner

In uw advies geeft u aan dat u zich beseft dat een ontwikkeling naar een organisatie die denkt vanuit de inwoner vraagt om een verandering van de organisatiecultuur. Daarnaast geeft u aan dat u zich beseft dat dit een langdurig proces is en dat het daarom van groot belang is dat hier expliciet aandacht aan wordt besteed. Het is goed om te horen dat u hiermee de prioriteit die we aan dit thema hebben gegeven onderstreept en dat de activiteiten die onder dit thema zijn opgenomen u zinvol lijken.

Ook zijn we verheugd om te horen dat u de ontwikkeling van één overkoepelende verordening voor het sociaal domein toejuicht.

Thema 7: Grip op de financiën voor de jeugdhulp

U adviseert om jeugd GGZ psychologen en -therapeuten toe te voegen aan het CJG-aanbod, zodat continuïteit van zorg en goede diagnostiek gewaarborgd zijn.

We zijn het met u eens dat dit belangrijk is en om die reden hebben we in juli 2018 een GZ psycholoog, en in januari 2019 een cognitief gedragstherapeut toegevoegd aan het CJG.

Daarnaast vraagt u om een (regionaal) plan van aanpak voor het oppakken van de vraagstukken rondom de specialistische jeugdzorg.

Op 18 september 2019 zijn door het bestuur van de Regionaal Serviceteam Jeugd (gevormd door de wethouders van de 11 samenwerkende gemeenten) de contouren voor de doorontwikkeling van het inkoopmodel voor de specialistische jeugdhulp vastgesteld. Daarin is onder meer opgenomen dat wij wonen en behandeling uit elkaar gaan halen, waardoor kinderen op een vaste plek kunnen verblijven en de behandeling op die plek plaatsvindt ongeacht de aanbieder die dat doet. Daarin zal tevens de prikkel zitten om zo snel mogelijk toe te werken naar ambulante hulpverlening. Dit is een ontwikkeling die meerdere jaren nodig heeft. We houden u op de hoogte van de voortgang.

Het transformatiebudget

U vraagt zich in uw advies af of we voor de acties uit het Transformatieplan die betrekking hebben op ontwikkeling en professionalisering van de (gemeentelijke) organisatie de reguliere gelden voor organisatieontwikkeling niet kunnen benutten.

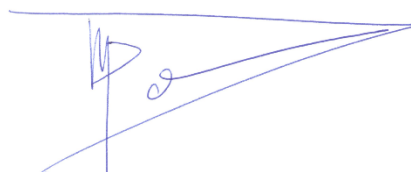
Wij kijken kritisch naar de inzet van het transformatiebudget en zetten bestaande budgetten, bijvoorbeeld voor organisatieontwikkeling, in wanneer dit mogelijk is. Ondanks dat verwachten we de begrootte € 500.000 nodig te hebben om echt stappen te kunnen maken in de transformatie, met als doel om beter passende ondersteuning te bieden aan onze inwoners. De doorontwikkeling van onze gemeentelijke organisatie is daarin namelijk slechts één van de thema's en het transformatiebudget wordt zeker niet alleen daarvoor ingezet. Er wordt immers niet voor niets slechts € 100.000 begroot voor de uitvoering van dit thema.

We zijn, zoals toegelicht, van mening dat het van belang is dat we nu investeren aan de voorkant, zodat we straks de juiste keuzes kunnen maken waarmee we onze inwoners de best passende ondersteuning kunnen bieden. Echter, dat betekent niet dat het transformatiebudget helemaal niet rechtstreeks besteed wordt aan de ondersteuning van onze inwoners. Denk bijvoorbeeld aan het ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun mantelzorgers en het onder de loep nemen van multiprobleemhuishoudens. Dit zijn projecten waarvoor we het transformatiebudget inzetten én waarmee we een rechtstreekse bijdrage leveren aan de ondersteuning van onze kwetsbare inwoners.

Vragen?

We hopen dat we in deze brief voldoende antwoord hebben kunnen geven op uw vragen en aandachtspunten. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief, dan kunt u contact opnemen met Meike Schrijver. Zij is bereikbaar op meike.schrijver@raalte.nl of op bovenstaand telefoonnummer.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de (loco) secretaris
Arie Nijman

de burgemeester
Martijn Dadema